

دستور جلسه

عنوان: بررسی قیمت‌گذاری قطارهای مسافری ۵ ستاره

مرجع طرح موضوع: انجمن صنفی شرکت‌های حمل و نقل ریلی و خدمات وابسته

تاریخ برگزاری جلسه: ۱۴۰۲/۰۹/۱۲

تعداد صفحات دستور جلسه: ۳ صفحه

پیوست: دارد

شرح موضوع:

پس از راه‌اندازی قطارهای مسافری ۵ ستاره، براساس مصوبه هیأت مدیره شرکت راه‌آهن و به استناد دستورالعمل تعیین بهای بلیط در این نوع از قطارها (به شماره ۳۰۱/۹۱۸۵۸/ص مورخ ۱۳۹۴/۰۶/۱۰ - پیوست شماره ۱)، نظام قیمت‌گذاری بلیط براساس عرضه و تقاضا بازار تعیین گردید و در ماده ۵ این دستورالعمل مقرر شد که پس از آماده سازی سالن‌های ۵ ستاره و بازدید از آن، معاونت مسافری راه‌آهن، مجوز تعیین قیمت آزاد را به شرکت به مدت ۶ ماه ابلاغ نماید. این موضوع در ماده ۵ دستورالعمل قطارهای مسافری ۵ ستاره در سال ۱۳۹۵ مجدداً مورد تایید قرار گرفت.

(پیوست شماره ۲)

در ادامه و در سال ۱۳۹۷ دستورالعمل رتبه بندی قطارهای مسافری به شماره ۳۰۱/۱۲۱۲۴۶/۱/ص مصوب هیأت مدیره راه‌آهن ابلاغ شد که طبق ماده ۵ آن، مقرر شد در صورتی که قطاری حائز کلاس ۵ ستاره باشد، مجوز تعیین قیمت آزاد توسط معاونت مسافری بابت قطار مذکور به شرکت ابلاغ می‌گردد؛ لیکن در تبصره این ماده، سقف ۳ برابر قیمت بلیط قطارهای ۴ ستاره در مسیرهای مشابه اینگونه قطارها تعیین شد. (پیوست شماره ۳) لازم به ذکر است در سال ۱۳۹۹ طبق مصوبه شماره ۲۱۴، شورای عالی هماهنگی ترابری سقف ذکر شده را ملغی نمود و مجدداً نظام قیمت‌گذاری به حالت قبل برگشت. (پیوست شماره ۴)

در ادامه در سال ۱۴۰۰ شرکت ملی راه‌آهن به استناد مواد ۹ و ۱۰ قانون دسترسی آزاد به شبکه حمل و نقل ریلی و دستورالعمل رتبه بندی قطارهای مسافری درخواست اصلاح مصوبه شورا را نمود و پیرو آن به موجب مصوبه شماره ۲۲۰ شورای عالی هماهنگی ترابری، نظام قیمت‌گذاری تا سقف ۳ برابری قطارهای ۴ ستاره تعیین گردید. (پیوست شماره ۵)

لازم به ذکر است طبق مصوبه ستاد تنظیم بازار در سال ۱۴۰۱، قیمت بلیط قطارهای مسافری برای آن سال، معادل ۲۵ درصد افزایش یافت (پیوست شماره ۶)؛ لیکن به گفته فعالان اقتصادی در این حوزه، شرکت راه‌آهن نه تنها نظام مبتنی بر عرضه و تقاضا تا سقف ۳ برابری قطارهای ۴ ستاره را رعایت نکرده است، بلکه مصوبه ستاد تنظیم بازار را نیز رعایت ننموده و قطارهای ۵ ستاره را از افزایش ۲۵ درصدی محروم نموده است. (پیوست شماره ۷)

لازم به توضیح است که در سال ۱۴۰۲ نیز به موجب مصوبه ستاد تنظیم بازار، ۲۹ درصد قیمت‌های قطارهای مسافری افزایش داشته است ولی هیأت مدیره شرکت راه‌آهن به موجب مصوبه شماره ۱۰۰/۱۷۶۸۴/ص مورخ ۱۴۰۲/۰۳/۰۱ قطارهای ۵ ستاره را از این افزایش مستثنی نمود که در ادامه و با پیگیری‌های صورت گرفته با ۱۰ درصد افزایش موافقت شد. (پیوست شماره ۸)

از جمله مهم‌ترین ایرادات و مشکلات از نگاه سرمایه‌گذاران فعال در این حوزه بر این رویه و مقرره‌ها به شرح ذیل است:

- ۱- مهم‌ترین امتیازی که سیاست‌گذار برای راه‌اندازی قطارهای مسافری ۵ ستاره از سال ۱۳۹۵ و برای ترغیب سرمایه‌گذاران بخش خصوصی قائل شده است، قیمت‌گذاری آزاد و مبتنی بر عرضه و تقاضای بازار بوده است زیرا مسافری این نوع قطارها عموماً اقشار مرفه جامعه و گردشگران خارجی (به ویژه اتباع عراقی) است و تنها ۵ درصد از کل ناوگان مسافر ریلی را شامل می‌شود.
- ۲- قیمت‌گذاری آزاد برای قطارهای مسافری ۵ ستاره تبعات هزینه‌ای برای عموم مردم ندارد اما تاثیر زیادی در ارتقاء کیفیت و نوسازی ناوگان و ایجاد امکانات مناسب در قطارهای مسافری و رقابت با سایر شقوق حمل و نقل از جمله هوایی دارد.
- ۳- معاونت‌های مربوط به وزارت راه و شهرسازی نظر رسمی خود را جهت افزایش قیمت بلیط‌های ۵ ستاره به راه‌آهن اعلام نموده است ولی به آن بی‌توجهی شده است.
- ۴- اختلاف قیمت بلیط قطارهای ۵ ستاره با ۳ برابر قیمت بلیط قطارهای ۴ ستاره در سال ۱۴۰۱ و ۱۴۰۲ بیانگر تفاوت فاحش قیمت بلیط قطارهای ۵ ستاره با حق قانونی براساس مصوبات لازم الاجرا دولت است و این رویه در حالی است که تورم رسمی اعلامی توسط دولت طی دو سال گذشته حدود ۹۰ درصد و جمع افزایش قیمت بلیط‌های قطارهای معمولی ۶۱ درصد بوده است.

ردیف	سال	مسیر	متوسط قیمت ۴ ستاره (ریال) در مسیر	حداکثر قیمت ۵ ستاره طبق دستورالعمل رهنه بندی قطارهای مسافری (ریال)	حداکثر قیمت ۵ ستاره واقعی اعلام شده (ریال)	اختلاف قیمت مصوبه و واقعی (ریال)
۱	۱۴۰۱	تهران-مشهد	۳,۰۴۰,۹۱۸	۹,۳۸۲,۷۵۲	۷,۲۰۰,۰۰۰	۱,۹۸۲,۷۵۲
۲		قزوین-مشهد	۲,۷۵۷,۵۸۳	۸,۲۷۲,۷۴۹	۸,۲۰۰,۰۰۰	۲,۸۷۲,۷۴۹
۳		رشت-مشهد	۲,۲۰۵,۵۰۰	۸,۲۰۰,۰۰۰	۹,۲۰۰,۰۰۰	۲,۸۷۲,۵۰۰
۴		تهران-خرمشهر	۲,۷۸۸,۵۰۰	۸,۲۷۲,۵۰۰	۸,۲۰۰,۰۰۰	۱,۷۷۲,۵۰۰

ردیف	سال	مسیر	متوسط قیمت ۴ ستاره در مسیر (ریال)	حداکثر قیمت ۵ ستاره طبق دستورالعمل رهنه بندی قطارهای مسافری (ریال)	حداکثر قیمت ۵ ستاره واقعی اعلام شده (ریال)	اختلاف قیمت مصوبه و واقعی (ریال)
۱	۱۴۰۲	تهران-مشهد	۳,۹۵۲,۲۲۲	۱۱,۸۶۸,۶۶۶	۷,۸۲۰,۰۰۰	۲,۹۴۸,۶۶۶
۲		قزوین-مشهد	۲,۷۷۲,۰۰۰	۱۲,۸۵۱,۰۰۰	۹,۲۲۰,۰۰۰	۲,۹۸۱,۰۰۰
۳		رشت-مشهد	۵,۵۷۱,۵۰۰	۱۶,۷۷۲,۵۰۰	۱۰,۲۲۰,۰۰۰	۶,۲۷۲,۵۰۰
۴		تهران-خرمشهر	۳,۹۲۵,۵۰۰	۱۱,۷۷۲,۵۰۰	۷,۸۲۰,۰۰۰	۲,۸۵۲,۵۰۰

۵- با توجه به اینکه بازگشت سرمایه در صنعت مسافر ریلی طولانی و گاهی بیشتر از ۱۰ سال است بنابراین سلب این حق، خلف وعده دولت است و موجبات بی‌اعتمادی بخش خصوصی و تضییع حقوق مکتسبه سرمایه گذاران می‌باشد و سبب ضرر و زیان به آنها و منجر به ورشکستگی این شرکتها می‌گردد.

با عنایت به مطالب فوق، انجمن صنفی شرکت‌های حمل و نقل ریلی و خدمات وابسته درخواست نموده است تا پیشنهادات زیر عملیاتی گردد:

- ۱- نظام اولیه قیمت‌گذاری آزاد مبتنی بر عرضه و تقاضا در قطارهای ۵ ستاره احیا گردد.
- ۲- تا زمان احیای نظام قیمت‌گذاری آزاد، قیمت‌گذاری بر مبنای ماده ۵ دستورالعمل رتبه‌بندی قطارهای مسافری تا سقف ۳ برابر قطارهای ۴ ستاره اجرا شود.